

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Jakub Vávrovský

Efektivita mírových operací ve Středoafričské republice

Téma předkládané diplomové práce považuji za velmi nosné a relevantní, jelikož zvládnutí mírových misí je již po desetiletí neuralgickým bodem zahraniční politiky snad všech aktérů mezinárodních vztahů. V předkládané práci se autor zaměřuje na efektivitu misí mezinárodních organizací (OSN – MINUSCA a Africké unie – MISCA, resp. Hospodářského společenství států střední Afriky – MICOPAX) i jednotlivých států (Francie – Sangaris), což považuji za vhodně zvolenou kombinaci zkoumaných případů. Autor si klade za cíl analyzovat efektivitu těchto mírových operací v letech 2013–2021 a zjistit, zda existuje prostor pro zefektivnění těchto misí skrze větší důraz na řešení primárních zdrojů konfliktu. Tento cíl se mi nezdá příliš vhodně definovaný, protože onen prostor pro zefektivnění je vždy, zvláště pak když je známý nevalný výsledek zkoumaných misí. Lze si tedy jen stěží představit odpověď, že prostor pro zlepšení už není. Druhým cílem je pak poukázat na důležitost role Africké unie při řešení afrických konfliktů, což je cíl, který mi příliš nedává smysl, protože by měl být spíše výsledkem analýzy. Cíle práce by tak mohly být definovány lépe, stejně jako metoda, kterou autor postupuje a o které se jen stručně zmiňuje v úvodu, kde píše, že se bude jednat o případovou studii, aniž by jasně definoval, o jaký konkrétní typ případové studie se má jednat.

Teoretický rámec práce je vcelku robustní, avšak zejména v první své části zbytečně „klouže po povrchu“, což vyvolává otázku, zda je tato obecná podkapitola opravdu nutná. Nejviditelnější je to v momentě, kdy autor zmiňuje „*tzv. argument greed versus grievance*“ (sic!), aniž by mu bylo patrně zřejmé, že onou „*grievance*“ je ve skutečnosti teorie relativní deprivace, kterou zmiňuje v nenavazujícím následujícím odstavci. Rovněž podkapitola 1.1.1. *Typologie konfliktů* je pro účely práce zbytečná, protože s ní autor v práci dále nepracuje (vyjma tabulky 1). Jakkoliv kvituji autorovu snahu vytvořit pro účely práce vlastní typologii konfliktů podle příčin, některé jeho kategorizace považuji za velmi problematické, např. když se v rámci geografických faktorů rozepisuje o populačním růstu či nezaměstnanosti mladých mužů a jejich frustraci. Za nadbytečnou považuji i kapitolu 1.2.1. *Vývoj oboru Řešení konfliktů*, která zabírá čtyři strany textu, aniž by byla pro cíl práce jakkoliv relevantní. Oproti tomu kapitola pro práci zcela zásadní – 1.3. *Efektivita mírových operací* – čítá pouhé tři strany, hlavní teoretický rámec práce (teorie změny) je pak popsán na jediné straně! Celkově tak teoretická kapitola čítající zhruba **40 stran** – jakkoliv čtivě napsaných – působí poněkud nekoherentním dojmem s ohledem na cíl práce, nejkuli dojmem jakési „*stafáže*“, která však k celkovému rozsahu práce není nutná. V druhé kapitole pak autor popisuje historický vývoj včetně občanské války a nasazení

zkoumaných misí. Proti této kapitole nemám žádných výhrad, krom toho, že je jejích zhruba 10 stran (s. 54–63) velmi nepoměrných oproti 40 stranám kapitoly teoretické.

Někdy jsou autorova tvrzení vcelku kategorická, aniž by byla podpořena propracovanější argumentací – např. tvrzení, že ekonomické a politické faktory byly mnohem důležitější než identitární (s. 65). Proti tomuto tvrzení jako takovému až tak nic nenamítám, ale argumentace nízkými výdaji na vzdělání se mi zdá naprosto zcestná, neboť jednak 1,8 % HDP vynakládáno na vzdělání samo o sobě není vypovídající a jednak (a to především) autor automaticky vychází z předpokladu, že klesající gramotnost se rovná rostoucí nestabilitě, přičemž tento vztah není vůbec samozřejmý a je dlouhodobě předmětem nejednoznačných výzkumů. Obecně by práci prospělo častěji odkazovat na zdroje.

Třetí kapitola, která by měla být vrcholem celé práce, je opět velmi stručná. Nejprve v ní autor na pěti stranách popisuje faktory nestability ve Středoafričské republice. Poté, na pouhých šesti stranách popisuje fungování zkoumaných mírových misí. Hodnocení jejich efektivity postrádá jakoukoliv jasnou a vědeckou metodu, která by vycházela z jasně určeného teoretického a metodického rámce. Namísto toho se jedná se toliko o popis jejich fungování a dopadů, které sice vyvolávají dojem o úspěšnosti zkoumaných misí, ale stejně tak tento dojem může být způsobem i selektivním autorovým popisem jednotlivých epizod a procesů.

Formální stránku práce považuji za značně vydařenější, neboť je psána čtivě a má velmi dobrou stylistickou i gramatickou úroveň. Jistá pochybení se sice najdou (psaní pomlček a spojovníků, formátování popisů tabulek a obrazů, chybné členění seznamu pramenů a literatury atd.), ale ta nic závažného neubírají na zmíněné kvalitě textu.

Celkově hodnotím předkládanou práci rozporuplně, a to zejména s ohledem na nevyváženost jejich jednotlivých částí a také téměř neexistující propojení teoretického rámce s „analýzou,“ což je velmi úzce spojeno s faktickou absencí rámce metodologického. V důsledku toho práce efektivitu mírových misí primárně popisuje, ale neanalyzuje. Na druhou stranu daný popis, stejně jako autorovu snahu zvolit si relevantní teoretický rámec a velmi dobrou formální stránku práce hodnotím kladně, pročež jsem se rozhodl práci **doporučit k obhajobě**. Troufnu si říct, že drtivě většině výše uvedených slabin práce by se autor vyhnul, pokud by ji průběžně konzultoval, což bohužel neučinil a na práci je to velmi citelně znát.

V Českém Meziříčí 12. 8. 2022

Mgr. Jan Prouza, Ph.D.